

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 7 februari 1930 kl. 12 m.

Utlåtande, angående verkställd granskning av riksgäldskontorets styrelse och förvaltning.

Sedan bankoutskottet tagit kännedom om den av riksdagens år 1929 församlade revisorer avgivna berättelsen om granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning för tiden 1 juli 1928—30 juni 1929 samt genomläst de protokoll, som blivit förda hos fullmäktige i riksgäldskontoret från och med den 10 januari 1929, intill vilken dag ansvarsfrihet tillerkänts fullmäktige för deras i protokollen antecknade beslut och åtgärder, till och med den 9 januari 1930, får utskottet meddela yttrande i anledning av berörda, sålunda verkställda granskning.

1:o.

Ang. enskilda, med statslån understödda järnvägsaktiebolag. I likhet med vad under de senaste åren ägt rum hava revisorerna i sin ovannämnda berättelse (sid. 93—279) lämnat redogörelser för vissa enskilda med statslån understödda järnvägsaktiebolag.

Av dessa redogörelser framgår, bland annat, att 16 bolag under år 1928 underlåtit att verkställa stadgad räntelikvid och kapitalavbetalning å sina lån från staten. Bland dessa hade 5 bolag, nämligen Uddevalla-Lelångens, Norra Södermanlands, Östra Blekinge, Sala—Gysinge—Gävle nya och Östra Centralbanans järnvägsaktiebolag, efter särskilda medgivanden av riksdagen, fått förfallen skuld å sina statslån kapitaliserad till nya lån.

Av den å sid. 276—277 intagna sammanställningen framgår vidare, att det sammanlagda beloppet av statens utestående förfallna fordringar för lån från allmänna järnvägslånefonden och bibanelånefonden under budgetåret 1928—1929 ökats från 8 756 007 kronor 82 öre till 9 091 897 kronor 71 öre eller med 335 889 kronor 89 öre.

I överensstämmelse med vad som skett under flera föregående år har på fullmäktiges föranstaltande granskning genom särskilt utsedda granskningsmän verkställts av åtskilliga utav här ifrågavarande järnvägsbolag, och pågår för närvarande utredning rörande vissa av dessa bolag. I flera fall hava till följd av dessa granskningar och utredningar vederbörande bolag vidtagit åtgärder i syfte att förbättra järnvägens ekonomiska ställning. I andra fall åter har det visat sig nödvändigt, att en mera genomgripande konsolidering genomföres, med anledning varav framställningar gjorts hos

Kungl. Maj:t, avseende reglering av bolagens skuldförhållanden till staten huvudsakligen genom större eller mindre avskrivningar av bolagets skuld. Förslag i sådant syfte godkändes av 1929 års riksdag beträffande Sala—Gysinge—Gävle nya och Klintehamn—Roma järnvägsaktiebolag. Enligt vad utskottet inhämtat lära förslag till innevarande års riksdag vara att förvänta i avseende å ytterligare några järnvägsaktiebolag.

Vad revisorerna i sin berättelse anfört beträffande de särskilda järnvägsföretagen har icke givit utskottet anledning till något uttalande; vilket utskottet härmed velat för riksdagen

anmäla.

2:o.

Enligt gällande reglementen för riksbanken och riksgäldskontoret äga fullmäktige i dessa båda verk att gemensamt bland annat vidtaga de åtgärder, som erfordras för utförande av riksdagens beslut i fråga om nya byggnader för riksdagen m. m. och riksbanken, allt i överensstämmelse med de närmare föreskrifter, som i särskilda skrivelser den 11 och 12 maj 1888 och den 6 april 1906 blivit av riksdagen meddelade.

Gemensamma sammanträden mellan bemälda fullmäktige eller delegerade för dem för utförande av ifrågavarande uppdrag hava, enligt vad utskottet inhämtat, ägt rum den 19 januari, den 28 mars, den 3 och den 20 april, den 10, 15 och 16 maj samt den 6 juni 1929, därvid behandlats frågan om uppförande av en ny bro över Stora Norrström m. m.; vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

3:o.

Vad i revisorernas berättelse om granskningen av riksgäldskontorets ställning och förvaltning eljest blivit anfört, har utskottet funnit icke vara av beskaffenhet att från utskottets sida påkalla något yttrande; och har utskottet vid läsningen av fullmäktiges protokoll ej funnit något förhållande, som ansetts böra föranleda någon anmälan eller hemställan; vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

4:o.

I enlighet med föreskriften i § 4 av den för utskottet gällande instruktionen vill utskottet slutligen meddela, att med avseende på riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, granskningen omfattat, utskottet ej funnit anledning till erinran samt att utskottet för sin del anser, att ansvarsfrihet bör beviljas fullmäktige.

Utskottet hemställer alltså,

Bihang till riksdagens protokoll 1930. 8 saml. 4 häft. (Nr 4—5.)

Ang.
åtgärder i
fråga om
riksbygg-
naderna å
Helgeands-
holmen.

Ang.
revisions-
berättelsen
m. m.

Ang. tillstyr-
kande av
ansvarsfrihet.

att fullmäktige i riksgäldskontoret må tillerkännas ansvarsfrihet ej mindre för den av riksdagens år 1929 församlade revisorer granskade förvaltningen av riksgäldskontoret under tiden 1 juli 1928—30 juni 1929 än även för alla beslut och åtgärder, som finnas antecknade i fullmäktiges protokoll från och med den 10 januari 1929 till och med den 9 januari innevarande år.

Stockholm den 7 februari 1930.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson*, *Gustafsson* i Stensholm, *Pettersson* i Olovstorp,* *Lindley*, *Lindgren*,* *Ström* i Lidköping, *Bodin* och *Larsson* i Örbyhus;

från andra kammaren: herrar *Winkler*, *Borggren*, *Bäcklund*, *Svensson* i Betingetorp, *Wikström*, *Lovén*, *Ryberg* och *Carlsson* i Solberga.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
